

ЗАКОН О ТРГОВИНИ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом се уређују услови за обављање и унапређење слободне трговине на јединственом тржишту Републике Србије, као и заштита тржишта, заштита од непоштене тржишне утакмице и надзор.

Трговина се врши под условима и на начин уређен овим законом и другим прописима којима се уређују промет робе и услуга, као и добрим пословним обичајима и пословним моралом.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази у смислу овог закона имају следеће значење:

- 1) **промет** – скуп свих основних и пратећих пословних активности у вези са набавком и продајом робе и услуга;
- 2) **тржиште** – институционално уређени односи између субјеката понуде и тражње у циљу промета робе и услуга;
- 3) **продајни објекат** – простор који чини јединствену физичку, функционалну и техничко-технолошку целину, који има намену или могућност обављања трговине, трајног или привременог грађевинског карактера, затвореног или отвореног типа (продајни плац, бокс или сл.);
- 4) **продајно место** – место на којем се обавља трговина у складу са прописима, и то продајни објекат или друго место ван продајног објекта на којем је предвиђено, одобрено или прописано обављање трговине;
- 5) **потрошач** – физичко лице које купује робу, односно услуге ради задовољавања личних потреба или потреба домаћинства;
- 6) **конкурент** – трговац који на истом тржишном подручју продаје робу или услугу, која је по својим особинама, намени и цени, замењива са робом или услугом другог трговца;
- 7) **стручни проценитељ** – судски вештак или стручна установа (институт, факултет, стручна организација) који поседују одговарајућа стручна знања из релевантне области;
- 8) **контрола** – радње у поступку инспекцијског надзора које се предузимају код трговца, у продајном објекту или другом месту обављања трговине;
- 9) **тржишни надзор** - активности и мере које спроводе државни органи и други имаоци јавних овлашћења, да би обезбедили усаглашеност робе и услуга у промету са условима утврђеним овим законом и посебним прописима.

II ТРГОВИНА

1. Појам трговине

Појам

Члан 3.

Трговина је скуп пословних активности промета робе, односно услуга (у даљем тексту: роба/услуге) у циљу остваривања добити, као и другог друштвено-економског ефекта.

2. Начела трговине

Начело слободне трговине

Члан 4.

Трговина се обавља слободно на тржишту.
Забрањена су ограничења слободе обављања трговине супротна закону.

Начело равноправности и забране дискриминације

Члан 5.

Трговци су равноправни и имају једнак правни положај на тржишту.
Забрањен је сваки облик дискриминације у погледу услова за обављање трговине или нарушавања равноправности трговаца на тржишту.

Начело јединственог тржишта

Члан 6.

Тржиште Републике Србије је јединствено и целовито.
Изузетно, дозвољени су акти или радње у складу са законом, усмерени на подстицање регионалног развоја неразвијених подручја, за одређене социјално угрожене категорије становништва, за производњу и промет робе/услуга које су од егзистенцијалног значаја за становништво, као и за развој одређених делатности које су од посебног јавног интереса, односно заштите одређених добара од посебног значаја.

Начело поштења

Члан 7.

Трговци су дужни да у тржишној утакмици поступају поштено, на начин који није усмерен на nanoшење штете другим трговцима, односно купцима, као и јавном интересу, а у складу са пословним моралом и добрим пословним обичајима.

Начело стабилности и снабдевености

Члан 8.

Сви трговци су дужни да на одговарајући начин и у складу са својим могућностима, обезбеде услове за одржавање стабилности и снабдевености тржишта, нарочито у погледу робе/услуга од егзистенцијалног значаја за становништво.

Забрањене су све радње у циљу изазивања нестабилности и поремећаја у снабдевености тржишта.

Начело сразмерности

Члан 9.

Државни органи и организације које су законом и другим прописима овлашћени да доносе акте или предузимају радње ограничења трговине, као и у пословима тржишног надзора, дужни су да у погледу обима, начина, услова и трајања тих ограничења, односно обављања надзора, поступају сразмерно разлозима за ограничење, односно са циљем тржишног надзора.

Начело сарадње

Члан 10.

У пословима тржишног надзора, сви надлежни државни органи и имаоци јавних овлашћења су дужни да међусобно сарађују.

3. Трговац

Својство трговца

Члан 11.

Својство трговца у смислу овог закона, имају правна лица и предузетници који обављају трговину.

Својство трговца у смислу овог закона имају и физичка лица, ако овим законом или посебним прописом није другачије прописано, и то:

- 1) пољопривредници, регистровани у складу са прописима којима се уређује пољопривреда, у погледу пољопривредних производа који су предмет регистрације;
- 2) лица која врше промет улова, односно сакупљених шумских плодова, у складу са посебним прописима о лову, риболову и шумарству;
- 3) лица која у складу са посебним прописима пружају услуге уз новчану накнаду (тзв. слободне професије);
- 4) остала физичка лица, у погледу продаје сопствених половних ствари, рукотворина, уметничких и занатских производа домаће радиности, осим пољопривредних и прехранбених производа.

III ПОДЕЛА ТРГОВИНЕ

1. Основна подела

Основна подела

Члан 12.

Трговина се обавља као трговина на велико и трговина на мало.

Трговина на велико

Члан 13.

Трговина на велико (велепродаја, велетрговина) је скуп свих пословних активности у вези са продајом робе/услуга онима који купују ради даље продаје или коришћења у пословне сврхе.

Трговина на мало

Члан 14.

Трговина на мало (малопродаја) је продаја робе/услуга потрошачима (финалним купцима) ради задовољавања личних потреба или потреба домаћинства.

2. Подела према месту трговине

Трговина у продајном објекту

Члан 15.

Трговина се по правилу обавља у продајном објекту, у различитим трговинским форматима.

Трговински формати су организационо-технички облици обављања трговине, који имају специфичну стратегију продаје према купцима и конкурентима (нпр. супермаркет, хипермаркет, дисконт, трговински центар, *cash and carry* центар и др.).

Министар надлежан за послове трговине (у даљем тексту: министар) ближе уређује класификацију трговинских формата.

Трговина ван продајног објекта

Члан 16.

Трговина може да се обавља и ван продајног објекта.

Трговина на мало може да се обавља ван продајног објекта, и то као:

- 1) даљинска трговина на мало;
- 2) трговина личним нуђењем;
- 3) остала трговина на мало ван продајног објекта.

Даљинска трговина на мало

Члан 17.

Даљинска трговина на мало је продаја робе/услуга коју трговац врши понудом путем средстава комуникација, потрошачу који је физички удаљен, односно без његовог непосредног присуства.

Даљинска трговина на мало је нарочито електронска трговина, каталожка продаја, као и ТВ продаја, трговина путем поште, штампаних

пошиљки, рекламних материјала са наруџбеницом, телефона, текстуалних или мултимедијалних порука у мобилној телефонији и аутомата.

Електронска трговина се уређује посебним законом.

Трговина личним нуђењем

Члан 18.

Трговина личним нуђењем је трговина на мало коју обавља трговац тако што нуди робу или услугу путем непосредне понуде потрошачу који није тражио да му се учини понуда, а који је лично присутан на месту понуде, ван продајног објекта.

Трговина личним нуђењем је нарочито:

- 1) делатност путујућих трговаца, која се обавља „од врата до врата“;
- 2) делатност организовања посебних промотивно-продајних скупова (промоције, демонстрације, дегустације и сл.);
- 3) трговина из торбе или друге преносне опреме (тзв. торбарене, колпортери и сл.);
- 4) трговина путем личног позивања потрошача.

Трговина личним нуђењем се обавља у одговарајуће време и на такав начин да се не врши непримерено узнемиравање лица према којима је усмерена понуда.

Пуномоћник у трговини личним нуђењем

Члан 19.

Трговина личним нуђењем може да се обавља преко пуномоћника, који не мора да испуњава услове за трговца из члана 11. овог закона.

Трговац који обавља трговину личним нуђењем преко пуномоћника издаје пуномоћнику посебно пуномоћје, оверено и потписано од стране овлашћеног лица властодавца, које нарочито садржи име и лични број пуномоћника, пословно име властодавца, као и обим и границе овлашћења у погледу робе/услуга која је предмет промета, периода важења пуномоћја, подручја на којем се обавља трговина личним нуђењем, као и друге потребне податке.

Пуномоћник из става 1. овог члана је дужан да у сваком тренутку носи са собом изворник пуномоћја, као и да га на захтев лица према којима је усмерена понуда, пружи на увид.

Остала трговина на мало ван продајног објекта

Члан 20.

Остала трговина на мало ван продајног објекта је трговина на мало:

- 1) која се обавља у преносивим објектима типа киоска, тезге, штанда или на другим средствима или опреми која је релативно везана за одређено место;
- 2) са покретних средстава или опреме (амбулантна трговина).

Актом надлежног органа локалне самоуправе се одређује, односно одобрава продајно место на којем се обавља трговина из става 1. тачка 1), односно време и начин трговине из става 1. тачка 2) овог члана.

Ако се трговина из става 1. тачка 2) овог члана обавља личним нуђењем, на њу се примењују одредбе овог закона које се односе на трговину личним нуђењем.

3. Посебне тржишне институције

Појам и подела

Члан 21.

Посебне тржишне институције су посебни, уређени облици тржишта који организују сусрет продаваца и купаца робе/услуга, у циљу њене продаје или промоције.

Посебне тржишне институције су:

- 1) робна берза;
- 2) сајам, остале привредне изложбе и традиционалне манифестације;
- 3) пијаца и велетржница;
- 4) аукцијска кућа и јавно надметање.

Посебне тржишне институције не могу да учествују у своје име и за свој рачун, у промету чији су организатори.

Министар ближе уређује посебне услове трговине прописане за посебне тржишне институције из става 2. овог члана, у складу са одредбама чл. 23. до 28. овог закона.

Робна берза

Члан 22.

Робна берза је посебна тржишна институција која организује сусрет купаца и продаваца стандардизоване и заменљиве (фунгибилне) робе.

Робна берза и берзанско пословање се уређују посебним законом.

Сајам

Члан 23.

Сајам је посебна тржишна институција која се бави организовањем сајамских привредних изложби, као и пружањем пратећих услуга, а нарочито изнајмљивања, пројектовања и припремања изложбених места у сајамском простору, складиштења робе или издавања складишног простора, организовања или обављања превоза робе за излагаче, утовара, истовара и паковања робе, маркетиншких, угоститељских и других услуга у вези са организовањем приредбе.

Сајамска изложба из става 1. овог члана подразумева изложбу робе, ограниченог је трајања и одређене периодике, на одређеном простору посебне намене (сајамски простор, сајмиште), на којем излагачи представљају своју понуду и упознају заинтересоване купце са робом, односно услугама из своје понуде.

Сајам може да организује и друге културне и спортске приредбе и манифестације.

Сајам је правно лице, регистровано за обављање делатности организације сајамских изложби, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, и које обавља ту делатност на за њу нарочито намењеном сајамском простору (сајмиште).

Остале привредне изложбе и традиционалне манифестације

Члан 24.

Остале привредне изложбе су изложбе робе/услуга, привременог или повременог карактера, ван сајамског простора.

Традиционалне манифестације су вашари, фестивали и друге манифестације на којима се у склопу културних, музичких, спортских и других друштвених активности, продаје одређена роба, а у складу са обичајима везаним за одвијање тих активности и за то подручје (нпр. «дани» појединих локалних производа, сабори и сл.)

Уређивање организације осталих привредних изложби и традиционалних манифестација је у надлежности локалне самоуправе.

Пијаца

Члан 25.

Пијаца је посебна тржишна институција која се бави организовањем трговине на мало, путем уређивања, одржавања и издавања специјализованог простора за обављање пијачне продаје робе, као и пратећих услуга.

Пијачна продаја подразумева продају робе нарочито на тезгама, боксовима или посебним продајним објектима, и то свежих пољопривредних и прехранбених производа, производа домаће радиности и занатских производа, друге робе широке потрошње, као и пружање пратећих услуга.

На пијацама може да се обавља и трговина на велико.

Пијаца је правно лице, регистровано за обављање делатности организације пијачне продаје, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Продају на пијаци обављају трговци.

Пијаца је дужна да:

- 1) јасно обележи и издвоји пијачни простор од околног простора, као и да видно истакне дане и време пијачне трговине;
- 2) обезбеди вагу, на којој се врши провера масе купљене робе (контролна вага), да је јасно означи на месту њеног налажења и да омогући лак приступ потрошачима тој ваги;
- 3) обезбеди да лица која продају робу на пијаци имају својство трговца;
- 4) обезбеди услове за присуство и рад надлежних инспекција за све време пијачне трговине.

Актом надлежног органа локалне самоуправе се уређује локација, опремање и одржавање пијаце, начин издавања пијачног простора, радно време и друга питања од значаја за рад пијаце.

Велетржница

Члан 26.

Велетржница је посебна тржишна институција која се бави организовањем трговине на велико, путем уређивања, одржавања и издавања специјализованог простора за излагање и продају воћа, поврћа и других пољопривредних и прехранбених производа, остале робе широке потрошње, као и пружање пратећих услуга, а нарочито складиштење робе, њена дорада, прерада, паковање и друге услуге у вези са руковањем и превозом.

Велетржница је правно лице, регистровано за обављање делатности организације трговине на велико, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Одредба члана 25. став 5. се односи и на велетржнице.

На велетржници се обавља трговина на велико, а изузетно и трговина на мало под условима који су прописани за пијацу.

Аукцијска кућа

Члан 27.

Аукцијска кућа је посебна тржишна институција која организује промет нестандардизоване робе, за туђ рачун и путем јавног надметања.

Аукцијска кућа је привредно друштво, регистровано за обављање делатности организовања трговине јавним надметањем, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Јавно надметање

Члан 28.

Трговина јавним надметањем је продаја робе купцу који продавцу, поводом његовог јавног позива, истакне повољнију понуду у односу на остале учеснике у надметању.

Трговину јавним надметањем може да обавља сваки трговац, за свој рачун.

У трговини јавним надметањем не примењују се правила о поништају уговора због прекомерног оштећења продавца или купца, осим у случају преваре.

Забрањено је усаглашено наступање у јавном надметању.

Позив на продају је јаван, ако је учињен на начин да за њега може да сазна већи број унапред неодређених лица и ако садржи одређење робе, почетну цену и остале услове продаје.

Јавним надметањем се сматра и надметање на основу јавног позива продавца да му се учини што повољнија понуда, почев од услова описаних у позиву (надметање прикупљањем понуда).

Правила о јавном надметању ради продаје сходно се примењују и на јавно надметање ради куповине.

Министар може ближе да пропише начин организације и правила трговине јавним надметањем.

4. Специјализоване услуге у промету робе

Члан 29.

Специјализоване услуге у промету робе су:

1) услуге у непосредној функцији промета робе, а нарочито отпремање, допремање, испорука, складиштење, мерчендајзинг, сортирање и сл. (функционалне услуге);

2) услуге подршке и посредовања у промету робе, а нарочито агенцијске, посредничке, комисионе, услуге берзанског посредовања, контрола квалитета и квантитета робе, осигурање робе, оглашавање, маркетиншко истраживање и сл. (услуге подршке и посредовања).

IV УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТРГОВИНЕ

1. Општи услови за трговину

Услови за обављање трговине

Члан 30.

Трговину могу да обављају лица која имају својство трговца у складу са овим законом.

За обављање трговине морају бити испуњени услови прописани овим законом, као и посебним прописима (хигијенско-санитарни, услови безбедности и здравља на раду, услови заштите животне средине, прописани технички захтеви и др.).

Лица из става 1. су дужна да у продајном објекту, односно приликом трговине ван продајног објекта, поседују доказе о својству трговца, односно испуњености услова из става 2. овог члана.

Минимални технички услови

Члан 31.

За обављање трговине морају бити испуњени минимални технички услови, који се односе на:

- 1) простор, опрему и уређаје;
- 2) спољашње одлике простора;
- 3) начин продаје робе/услуга;
- 4) начин, опрему и уређаје за складиштење робе;
- 5) врсту робе/ услуга, према њеним својствима, односно одликама.

Министар ближе прописује минималне техничке услове из става 1. овог члана.

Минимални услови у погледу запослених

Члан 32.

За обављање одређених послова у трговини, с обзиром на њихову сложеност и специфичност робе/услуга које су предмет те трговине, запослени

морају да поседују одговарајућа знања и вештине, односно да испуњавају минималне услове у погледу стручне и радне оспособљености.

Министар, уз мишљење министра надлежног за послове радних односа, ближе прописује минималне услове из става 1. овог члана.

Место трговине

Члан 33.

Трговина се редовно обавља нуђењем робе/услуга у продајним објектима.

Трговина се може обављати и ван продајних објеката, у складу са овим законом и посебним прописима.

Својства робе

Члан 34.

Роба стављена у промет мора да испуњава услове здравствене и опште безбедности, техничке захтеве, услове паковања (амбалаже), заштите животне средине, односно друге услове утврђене овим законом и посебним прописима.

Исправе које прате робу

Члан 35.

Трговац је дужан да поседује исправе о производњи, односно набавци, превозу, складиштењу и продаји робе (фактура, царинска исправа, отпремница, складишница и сл.), као и исправе којима се потврђује испуњеност услова у погледу својства робе када је то прописано посебним прописима.

Исправе из става 1. морају да прате робу у превозу.

Исправе из става 1. морају бити у оригиналу или копији, односно у писаној или електронској форми.

Трговац је дужан да поседује исправе о продаји услуга, као и исправе које према посебним прописима прате пружање одређених услуга.

Цена

Члан 36.

Цена у смислу овог закона јесте новчани износ за који трговац нуди своју робу/услугу купцу.

Образовање цена на тржишту је слободно, осим за робу/услуге за које је посебним прописом утврђен другачији начин образовања цена.

Влада се у условима слободног образовања цена на тржишту, стара да путем мера економске политике обезбеди стабилност тржишта и цена.

Министарство надлежно за послове трговине (у даљем тексту: министарство) обавља стручне и друге послове у области цена, а нарочито:

- 1) праћење и анализирање кретања цена појединих производа и услуга од нарочитог значаја за животни стандард становништва;
- 2) анализирање дејства мера економске политике на ниво цена, односе цена и снабдевеност тржишта, и предлагање мера економске политике за одржавање стабилности тржишта и цена;

3) предлагање привremenih mera у случајевима настанка поремећаја у производњи, пружању услуга и промету одређених производа, односно услуга.

Ако је посебним прописом одређено да је Влада овлашћена да даје сагласност на цене одређене робе/услуга, да утврђује критеријуме за њихово образовање или да их формира својом одлуком, Влада о тим питањима одлучује на сагласни предлог министра и министра надлежног за одговарајућу област.

Евиденција промета

Члан 37.

Трговац је дужан да води евиденцију о набавци, продаји и продајној цени робе, као и друге евиденције о испоруци, односно превозу робе.

Евиденција из става 1. овог члана се води за сваки продајни објекат, односно посебно за поједине продајне целине (одељења) у истом продајном објекту.

За трговину ван продајног објекта, евиденција се води на нивоу целокупног промета тог трговца у трговини ван продајног објекта на тржишту Републике Србије.

Евиденција из става 1. овог члана се води на основу исправа из члана 35. овог закона, као и других исправа о промету робе/услуга.

Евиденција из става 1. овог члана се држи у продајном објекту, односно у трговини ван продајног објекта, на месту које се пријави министарству.

Министар ближе прописује садржину, облик и начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Трговина пољопривредним производима и домаћим животињама

Члан 38.

Трговина пољопривредним производима и домаћим животињама, укључујући приплодни материјал, семе и садни материјал, се обавља на откупним местима, пијацама, велетржницама, посебним привредним изложбама (пољопривредне и сточне смотре, изложбе и такмичења), као и на другим продајним местима, у складу са посебним прописима.

Откупно место је специјализована трговина на велико пољопривредним производима и домаћим животињама, у којем се обавља организовани откуп пољопривредних производа и домаћих животиња, од пољопривредних произвођача, ради даље продаје или обављања друге пословне делатности купаца.

Министар и министар надлежан за послове пољопривреде, сагласно ближе прописују минималне техничке услове за трговину на откупним местима.

Употреба државних обележја

Члан 39.

Ако роба садржи грб, заставу или државно име Републике Србије, или ако садржи ознаку која има елементе или одлике грба, заставе или државног имена Републике Србије, или упућује на њих, ова ознака мора да буде истакнута на начин, у облику и функцији којима се не нарушава јавни морал,

достојанство и углед државе, а та роба мора бити у непосредној вези са подручјем Републике Србије.

Министар даје одобрење за истицање ознаке из става 2. овог члана, на основу захтева са приказом ознаке и начина њеног истицања на роби.

Ознаке посебног својства

Члан 40.

Ознаке посебног својства су ознаке робе/услуга, којима се оне истичу у односу на другу понуду исте врсте, а које се заснивају на спроведеном независном тестирању према одобреној методологији.

Услови издавања ознаке посебног својства, односно методологија и критеријуми за оцену својстава робе/услуга и издавања ознаке, одређују се елаборатом који израђује издавалац ознаке.

Услови из става 2. овог члана морају бити у непосредној вези са називом ознаке, њеним значењем и обухватом робе/услуга на коју може да се односи, као и адекватни у погледу критеријума и начина издавања, и проверљиви путем независне контроле спроведеног испитивања.

Издавалац посебне ознаке не може бити трговац предметне робе/услуге.

Под ознаком посебног својства се не подразумевају ознаке признатих стандарда квалитета, ознаке усаглашености, ознаке географског порекла, као ни огласне поруке којима се истичу својства робе/услуге без тврдње да је то засновано на спроведеним испитивањима.

2. Услови за обављање трговине на мало

Декларација

Члан 41.

Роба у трговини на мало мора имати декларацију која садржи податке о називу и врсти робе, саставу и количини, као и друге податке у складу са посебним прописима и природи робе, а нарочито произвођачу, земљи порекла, датуму производње и року употребе, квалитету (класи) и упозорење на евентуалну опасност или штетност.

Декларација се мора налазити на роби, односно на њеном паковању (укључујући привезак, етикету, алкицу, омот), истакнута уочљиво, у складу са посебним својствима робе, односно у каталогу или другом материјалу са понудом те робе који је бесплатно доступан потрошачима на продајном месту, пре куповине.

Сви подаци из става 1. овог члана морају бити наведени на јасан, лако уочљив и читљив начин, на српском језику, на ћириличном или латиничном писму.

Декларација може да садржи и податке на страним језицима, као и жиг, *GTIN* идентификацију (бар-код) и друге податке којима се ближе идентификују роба и њена својства.

Као земља порекла у смислу става 1. овог члана, може се навести Европска унија (ЕУ), у складу са правилима о пореклу робе.

Истицање цене

Члан 42.

Трговац је дужан да на јасан, несумњив, лако уочљив и читљив начин истакне продајну и јединичну цену робе/услуга која се нуди у трговини на мало, у валути платног промета.

Продајна цена је укупна, коначна цена по јединици робе, укључујући порезе.

Јединична цена је продајна цена обрачуната по јединици мере, као што је килограм, литар, метар, квадратни метар, кубни метар или друга јединица мере која се уобичајено користи у промету одређене робе/услуге.

За робу која се нуди на продају у расутом стању се истиче само јединична цена.

Јединична цена се не мора истицати ако је једнака продајној цени.

Одредбе ставова 1. до 4. овог члана не примењују се на продају путем јавног надметања, као и на продају уметничких дела и антиквитета.

У продајном објекту у којем се обавља трговина на мало поред трговине на велико, трговац је дужан да на уочљив начин јасно истакне најпре продајну (малопродајну) цену, па велепродајну цену за сваку робу коју нуди на продају.

У пружању услуга, трговац је дужан да на видном месту истакне само јединичну цену услуга (нпр. према сату, километру, киловат-сату и сл.), на начин из става 1. овог члана.

Пословно име

Члан 43.

Трговац је дужан да на продајном месту видно истакне пословно име (фирму) или скраћено пословно име.

На продајном објекту, поред података из става 1. овог члана, трговац је дужан да истакне и основне податке о том продајном објекту, и то нарочито врсту трговинског формата, у складу са прописаном класификацијом.

Радно време

Члан 44.

Трговац на мало, самостално одређује радно време у складу са овим законом и посебним прописом.

Трговац на мало је дужан да на јасан, несумњив и лако уочљив начин истакне радно време на продајном објекту, односно другом продајном месту, као и да се у сваком тренутку придржава означеног радног времена.

У случају ванредних промена, прекида или других облика привременог престанка обављања трговине на одређеном продајном месту, трговац је дужан да те измене означи на начин из става 2. овог члана, пре самог престанка.

За поједине трговинске формате, надлежни орган локалне самоуправе може да одреди оквирно радно време, путем одређивања укупног трајања радног времена, његовог временског распореда (дневни, недељни, месечни и годишњи), обавезе држања отвореним појединих продајних објеката (нпр. број продавница по броју становника у насељу, географску покривеност) у току

празника и других нерадних дана ради снабдевања становништва неопходном робом (дежурство), и на други начин водећи рачуна о врсти робе која се у њима продаје и потребама потрошача, а нарочито:

1) најкраће трајање и распоред радног времена продавница одређене врсте робе или на одређеним деловима града, односно општине;

2) обавезу рада у одређеном времену у дане државних празника и других нерадних дана за одређене продавнице (дежурство);

3) дане одржавања и радно време пијаца, општинских односно градских сајмова, вашара, изложби и других повремених масовних продаја.

Трговац на мало је слободан да ради прековремено, ако није другачије одређено посебним прописима донетим у складу са овим законом.

Министар може ближе да уреди критеријуме за одређивање оквирног радног времена за поједине трговинске формате из става 4. овог члана.

Продајни подстицаји

Члан 45.

Трговац може да нуди робу/услуге са нарочитим продајним подстицајима (акција, попуст, распродаја, промоција и сл.), односно под повољнијим условима у односу на редовну или претходну понуду, и то нарочито са сниженом ценом, посебним условима продаје, испоруке или другим погодностима, са обећањем награде, учешћем у наградној игри, пратећим поклонима, односно другим погодностима, у складу са законом.

Продајни подстицаји из става 1. морају да:

1) буду примереног трајања и учесталости, у односу на редовну понуду истог трговца;

2) се односе на одговарајућу количину робе, односно забрањено је да се нуди роба које има у тако малој количини да је очиглено да се тиме намерава привлачење купаца ради навођења на куповину друге робе.

Понуда продајног подстицаја, мора да садржи:

1) одређивање врсте подстицаја (попуст, пратећи поклон, учешће у наградној игри или друга погодност);

2) прецизно и јасно одређење робе/услуге на коју се односи;

3) период важења подстицаја, са знаком датума почетка;

4) све евентуалне посебне услове везане за остваривање права на подстицај;

5) укупне трошкове везане за добијање или преузимање робе, укључујући испоруку, односно напомену о трошковима на терет купца.

Ако се подстицај односи на попуст или други облик ценовне погодности, поред података из става 3. овог члана, понуда мора да садржи и упоређење, односно приказивање продајне цене у односу на претходну продајну цену и период у којем је важила претходна цена.

На услове из става 4. овог члана, сходно се примењују одредбе закона који уређује оглашавање, које се односе на упоређивање и приказивање цена.

Ваучер, купон или друго легитимационо средство, које се издаје ради остваривања права на подстицај, поред података из става 3. овог члана, мора да садржи и податке о издаваоцу, као и новчаној вредности или висини попуста.

Ако према природи ствари није могуће истовремено у понуди дати све податке из става 3. тачке 2) до 5) овог члана, трговац је дужан да бесплатно

пружи или обезбеди те податке на други начин, а пре куповине робе из те понуде.

Ако је разлог за продајни подстицај евентуално умањење употребне вредности робе (роба са грешком, оштећењем, пред истек рока и сл.), тај разлог се мора истаћи код ознаке врсте подстицаја.

3. Посебан услов за одређене трговинске формате

Студија утицаја на структуру тржишта

Члан 46.

Трговински формате чији укупни продајни и складишни простор износи преко 2000 м² бруто површине, морају да испуне услове утврђене студијом утицаја на структуру тржишта (у даљем тексту: студија утицаја).

Студија утицаја нарочито садржи оцену у погледу:

- 1) интереса потрошача и других купаца за постојање трговинског објекта дате површине и намене;
- 2) потребе постојања различите структуре трговинских формата и различитих трговинских субјеката на ширем и ужем тржишном подручју;
- 3) потребе унапређења трговине увођењем нових облика продаје и дистрибуције робе;
- 4) утицаја на друге привредне субјекте, мале и средње величине, који учествују у трговини на мало на релевантном подручју, након отварања, односно изградње датог трговинског формата.

Студију утицаја израђује научноистраживачка организација из области економије и истраживања тржишта.

Студија утицаја са позитивним мишљењем из члана 48. став 2. тачка б) овог закона, чини саставни део обавезне документације која се прилаже уз захтев надлежном органу ради издавања грађевинске дозволе у складу са прописима који уређују изградњу, за објекте који чине трговински формат из става 1. овог члана.

Ако се трговински формат из става 1. организује у већ изграђеном објекту, студија утицаја са позитивним мишљењем представља услов за почетак рада тог трговинског формата.

Министар ближе прописује садржај и начин израде студије утицаја.

V ЗАШТИТА ТРЖИШТА

Привремене мере заштите тржишта

Члан 47.

У циљу заштите тржишта и обезбеђивања услова за редовно снабдевање потрошача, Влада може одредити привремене мере, у погледу одређене врсте робе, категорије трговаца или потрошача, односно висине цене и других услова трговине, у случају:

1) наступања, односно непосредне опасности наступања озбиљних поремећаја на тржишту у погледу снабдевања робом и услугама од егзистенцијалног значаја за становништво;

2) неопходности очувања производа, сировина и репродукционог материјала од посебног или стратешког интереса за Републику Србију;

3) потребе спровођења обавеза преузетих међународним уговором.

Привременим мерама из става 1. овог члана се може ограничити слобода трговине, једнакост и равноправност трговаца на тржишту, односно услови трговине прописани овим законом, сразмерно циљу и разлозима за одређивање мере.

Влада ће одредити привремене мере из става 1. овог члана, сразмерно циљу и очекиваним резултатима мере, као и у трајању разлога за њихово одређивање, а најдуже годину дана, односно најдуже до испуњења обавезе из тачке 3) истог става.

VI УНАПРЕЂЕЊЕ ТРГОВИНЕ

Центар за развој трговине

Члан 48.

У Центру за развој трговине (у даљем тексту: Центар) обављају се развојни и стручни послови из области развоја тржишта и трговине.

Центар обавља следеће послове:

1) прати и анализира спровођење усвојених стратешких докумената из области развоја трговине;

2) прикупља податке и прати кретања на тржишту, на подручју Републике Србије и по појединим секторима трговине;

3) припрема стручне основе за израду прописа из области промета робе/услуга;

4) пружа савете и даје мишљења на захтев државних органа и других носилаца јавних овлашћења, о питањима из области стања и развоја тржишта и трговине;

5) установљава и води евиденцију трговинске мреже ради изградње јединственог географског информационог система трговине Србије (ГИСТ);

6) даје мишљење на студију утицаја из члана 46. овог закона;

7) даје одобрење на елаборат из члана 40. став 2. овог закона, на основу захтева који подноси издавалац ознаке, водећи рачуна да се тиме неоправдано не наруши равноправност учесника на тржишту;

8) координира активности на изради и реализацији програма развоја електронске трговине;

9) обавља друге развојне и стручне послове у складу са законом и оснивачким актом.

Послове из става 1. тачке 5), 6) и 7) овог члана, Центар обавља као поверене послове.

Акти из става 1. тачке 6) и 7) се доносе и достављају странци у року од месец дана од дана пријема захтева.

Ако се у року из става 4. овог члана не донесу акти из става 1. тачке 6) и 7) сматра се да је дато позитивно мишљење, односно одобрење по захтеву.

Против аката из става 1. тачке 6) и 7) може се изјавити жалба министру.

На оснивање и рад Центра примењују се прописи који уређују јавне агенције, а права оснивача Центра врши министарство.

Накнада за издавање аката из тачке 6) и 7) се утврђује тарифником који доноси Центар, уз претходну сагласност министра.

Размена података

Члан 49.

Центар прикупља, води и прати податке о трговини и трговинској мрежи, а нарочито о њеној структури, ради иницирања и праћења ефеката мера економске политике у области тржишта и трговине, као и друге евиденције у складу са законом.

Трговац је дужан да достави Центру податке из става 1. овог члана, једном годишње, најкасније до 31. марта са стањем на дан 31. децембар претходне године.

Подаци из става 1. овог члана се дају у писаној форми или у облику електронског документа са електронским потписом даваоца информације.

Подаци из става 1. овог члана, представљају пословну тајну.

Ако подацима из става 1. располажу други државни органи или имаоци јавних овлашћења, у склопу евиденција које воде или података које прикупљају, а нарочито путем статистичких истраживања, ти подаци се по захтеву достављају Центру и не спроводи се њихово прикупљање на начин из става 2. овог члана.

Министар ближе прописује облик обрасца, садржину и начин за доставу података из става 1. овог члана.

Интегрисани систем

Члан 50.

У Центру се води интегрисани информациони систем за праћење тржишта и трговине (у даљем тексту: интегрисани систем), који садржи податке из члана 49. овог закона, као и друге податке које у свом раду прикупља и анализира Центар.

Подаци и извештаји из интегрисаног система се дају на захтев и по потребама државних органа, ради обликовања економске политике, разматрања и доношења мера развоја и заштите структуре тржишта, као и за друге потребе у складу са законом.

Подаци који се воде у интегрисаном систему за поједине трговце, имају својство службене тајне.

VII НЕПОШТЕНА ТРЖИШНА УТАКМИЦА

Забрана непоштене тржишне утакмице

Члан 51.

Непоштена тржишна утакмица (нелојална конкуренција) је радња трговца усмерена против другог трговца, односно конкурента, којом се крше кодекси пословног морала и добри пословни обичаји, и којом се наноси или може нанети штета другом трговцу (конкуренту), а нарочито:

- 1) оцрњивање конкурената путем изношења неистинитих и увредљивих тврдњи о другом трговцу;
- 2) изношењем података о другом трговцу или његовој роби или услузи, који су усмерени на нарушавање угледа и пословања тог трговца;
- 3) подражавањем конкуренције, путем продаје робе са ознакама, подацима или обликом којима се оправдано ствара забуна код потрошача у погледу извора, квалитета и других својстава те робе;
- 4) стицањем, коришћењем и одавањем пословне тајне без сагласности њеног имаоца, ради отежавања његовог положаја на тржишту;
- 5) обећање, односно давање поклона веће вредности, имовинских или других погодности другим трговцима, како би се њиховом даваоцу обезбедила предност у односу на конкуренте.

Непоштена тржишна утакмица је забрањена.

Трговац који претрпи штету због радње непоштене тржишне утакмице, има право на накнаду те штете.

Недозвољена шпекулација

Члан 52.

Забрањене су радње трговца којима је циљ, односно последица значајан поремећај на тржишту, као и спречавање или отежавање спровођења прописаног ограничења обављања трговине из члана 47. овог закона, а нарочито прикривањем одређене робе, ограничавањем или обустављањем њене продаје, закључивањем привидних уговора о промету одређене робе којима се битно мења понуда или тражња и ниво цена на тржишту (недозвољена шпекулација).

Забрана пирамидалне трговине

Члан 53.

Забрањено је организовање, обављање, рекламирање и подстицање пирамидалне трговине.

Пирамидална трговина у смислу овог закона, представља трговину када се купцима омогућава куповина робе или услуге искључиво од лица укључених у ланац или мрежу препродаје робе или услуга (чланови мреже), и то када продавац условљава куповину:

- 1) обавезом плаћања чланарине или друге накнаде организатору мреже или другом члану мреже;
- 2) обавезом куповине исте или друге робе у количини или вредности за које продавац зна или мора знати да су неразумно високе;
- 3) обавезом налажења других лица која ће се бавити препродајом робе из понуде продавца, ако је право на награду за налажење тих лица условљено претходним плаћањем или давањем посебне накнаде продавцу;

4) одрицањем од права на повраћај купљене робе/услуга под разумним условима, иако је купцу могуће да их врати у стању у којим их је примио.

Условљавање из става 2. тачке 4) овог члана постојаће и када продавац пропусти да обавести купца о његовом праву на повраћај робе најкасније приликом закључења уговора о продаји.

VIII НАДЗОР

Појам

Члан 54.

Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, спроводи министарство надлежно за послове трговине, као и други државни органи у складу са својим делокругом уређеним посебним прописима.

Надзор над радом Центра у вршењу поверених послова врши министарство.

У поступку примене овог закона и прописа донетих на основу овог закона, примењују се правила општег управног поступка, односно закона који уређује инспекцијски надзор, ако овим законом није другачије прописано.

Тржишна инспекција

Члан 55.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши тржишна инспекција.

Тржишна инспекција обавља послове координације, односно размене података у вези са обављањем тржишног надзора.

Руководилац тржишне инспекције је Главни тржишни инспектор.

Као тржишни инспектор може да се запосли лице које има високу стручну спрему, положен посебан стручни испит за тржишну инспекцију, и који испуњава друге услове одређене законом, другим прописом и актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у министарству.

Програм и начин полагања посебног стручног испита за тржишну инспекцију уређује министар, уз сагласност министра надлежног за послове државне управе.

Овлашћења тржишног инспектора

Члан 56.

У вршењу инспекцијског надзора, тржишни инспектор има овлашћење да:

- 1) прегледа пословни простор, односно простор у којем се обавља трговинска делатност;
- 2) врши увид у пословне књиге, евиденције, исправе, електронске документе као и у другу документацију у вези са обављањем трговине;
- 3) врши копирање пословних књига, евиденција, исправа и електронских докумената, које су предмет надзора;

4) врши идентификацију лица која обављају трговинску делатност, путем увида у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

5) узима писмене и усмене изјаве лица која обављају трговинску делатност, односно сведока или других службених лица, као и да позива ова лица да дају изјаве, о питањима од значаја за предмет надзора;

6) фотографише, врши видео-снимање простора у којем се врши надзор, односно робе и других предмета који су предмет надзора;

7) врши преглед возила, у случају сазнања да је то возило у функцији обављања трговине;

8) узима узорке робе и других предмета;

9) врши прикупљање података релевантних за предмет надзора;

10) наложи извршење радњи пописа робе, односно евиденције промета;

11) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора у случају сазнања да се у том простору обавља трговина;

12) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процесни да је то потребно према приликама одређеног случаја;

13) предузима друге радње у складу са законом.

Под пословним простором из става 1. тачка 1) овог члана, сматра се и стан, пратећа просторија или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима који уређују посебне делатности.

Дужности тржишног инспектора

Члан 57.

У вршењу инспекцијског надзора, тржишни инспектор је дужан да:

1) обавља надзор савесно и пажљиво, настојећи да не нанесе штету субјекту надзора ван циља надзора;

2) поднесе пријаву надлежном органу, односно захтев за покретање прекршајног поступка, за кажњиве радње, односно прекршаје прописане овим законом;

3) податке у вези пословања субјекта надзора, до којих је дошао у инспекцијском надзору чува као службену тајну;

4) пре почетка обављања радњи у контроли, предочи службену легитимацију, као и службени налог за предузимање контроле;

5) поступа професионално, у складу са кодексом понашања државних службеника, са уважавањем и поштовањем према лицима која се појављују у поступку инспекцијског надзора, као и да поштује начело сразмерности у погледу начина предузимања радњи у поступку.

6) обавља радње у надзору, а нарочито контроли код субјекта надзора, тако да се сметње у обављању пословања сведу да нужну меру.

Повреда дужности тржишног инспектора, прописаних овим и посебним законом, представља тежу повреду дужности у смислу дисциплинске одговорности.

Праћење примене прописа

Члан 58.

Тржишни инспектор прати примену прописа из области промета робе и услуга, и има овлашћење да иницира промене одређених прописа, односно доношење нових, ради уређења одређених питања уочених у пракси инспекцијског надзора.

Главни тржишни инспектор се стара о прикупљању, анализи и поступању на основу иницијатива из става 1. овог члана.

Мере у поступку инспекцијског надзора

Члан 59.

У вршењу инспекцијског надзора, у случају утврђивања повреде закона, тржишни инспектор је овлашћен да решењем изрекне следеће мере:

- 1) отклањања утврђене неправилности;
- 2) забране промета одређене робе, односно вршења одређене услуге;
- 3) привременог затварања продајног објекта;
- 4) привремене забране обављања трговине ван продајног објекта;
- 5) одузимања робе.

Трошкови везани за спровођење прописаних мера падају на терет лица против којег је мера одређена.

Отклањање неправилности

Члан 60.

У случају утврђивања повреде закона, тржишни инспектор ће наложити отклањање утврђене повреде, са примереним роком за поступање по том налогу, који не може бити краћи од три дана нити дужи од два месеца, осим ако је за одређену неправилност или повреду закона овим или посебним законом другачије прописано.

Изузетно, ако је утврђена неправилност мањег значаја, може се наложити њено отклањање до следеће контроле, која се у том случају спроводи у року од шест месеци.

Мера отклањања неправилности не искључује истовремену примену других мера прописаних законом.

Забрана промета одређене робе, односно вршења одређене услуге

Члан 61.

Тржишни инспектор ће изрећи меру забране промета одређене робе, ако се утврди да не испуњава прописане услове за стављање у промет.

Забрана из става 1. се спроводи давањем налога за повлачење из промета, забране стављања у промет, укључујући нуђење, излагање, испоручивање и чињење доступним, односно на други начин којим се онемогућава промет робе која је предмет забране.

Роба која је предмет забране може бити одређена по врсти, серији, комаду, количини, односно на други начин идентификације робе која не испуњава прописане услове за стављање у промет.

Привремено затварање продајног објекта

Члан 62.

Тржишни инспектор ће изрећи меру привременог затварања продајног објекта:

- 1) ако продајни објекат не испуњава прописане услове за трговину која се у њему обавља;
- 2) ако не испуњава посебан услов за одређене трговинске формате из чл. 46;
- 3) ако се не поступи по налогу за отклањање неправилности из члана 60. овог закона, у остављеном року, у односу на продајни објекат у којем су утврђене те неправилности;
- 4) ако поступи супротно мери забране промета одређене робе из члана 61. овог закона, у погледу робе која је била предмет забране;
- 5) ако не постоји стварна могућност за обављање контроле у том објекту, односно ако тржишни инспектор буде спречен или онемогућен да спроведе контролу.

Привремено затварање продајног објекта се одређује до отклањања утврђене неправилности, односно до спровођења контроле у смислу става 1. тачке 3) овог члана, а најдуже до шест месеци.

Мера из овог члана се спроводи затварањем продајног објекта, истицањем решења којим је одређена мера и запечаћењем улаза у тај објекат.

Меру из става 1. тачка 5) изриче Главни тржишни инспектор.

Привремена забрана обављања трговине ван продајног објекта

Члан 63.

Тржишни инспектор ће изрећи меру привремене забране обављања трговине ван продајног објекта ако се утврди повреда прописаних услова за обављање ове трговине.

Забрана из става 1. овог члана може да се односи на одређени облик трговине ван продајног објекта, одређену врсту робе, подручје, лица која обављају трговину, односно друге услове у погледу којих је утврђена повреда овог закона.

Мера из овог члана се одређује у трајању до испуњења прописаних услова, а најдуже шест месеци.

Одузимање робе

Члан 64.

Тржишни инспектор ће одузети робу лицу:

- 1) које затекне у обављању трговине, а које нема својство трговца у смислу овог закона;
- 2) које обавља трговину ван продајног објекта, супротно мери привремене забране обављања трговине ван продајног објекта из члана 63. овог закона.

Предмет мере одузимања из овог члана је роба која се затекне на месту и у време обављања контроле, и то роба која је стављена у промет, односно

припремљена ради стављања у промет (ускладиштена, спремљена и сл.), која се налази у поседу лица из става 1. овог члана, без обзира на податке о својини на тој роби и друге податке из исправа које прате робу.

Приликом одузимања робе, издаје се посебна потврда са подацима о врсти и количини одузете робе.

Роба која се затекне на месту контроле, а која је очигледно напуштена, уклања се и има својство одузете робе, о чему се доноси посебан закључак.

Продаја одузете робе

Члан 65.

Одузета роба која испуњава услове за стављање у промет се продаје по коначности решења о одузимању, јавним надметањем.

Ако се проценом стручног проценитеља утврди да трошкови складиштења, односно држања и чувања одређене одузете робе, у времену редовно потребном за спровођење продаје јавним надметањем, превазилизе процењени приход од продаје, као и у случају робе која је подложна кварењу, односно робе чији би рок употребе истекао до окончања поступка продаје јавним надметањем, спроводи се непосредном погодбом, на основу јавног позива за стављање понуда.

Јавни позив из става 2. овог члана се може објавити и на интернет страни министарства.

Средства остварена продајом одузете робе, по одбитку трошкова, уплаћују се у буџет.

Влада може уступити без накнаде робу из става 1. овог члана и робу чија продаја није могућа за хуманитарне сврхе, државним органима, установама културе, хуманитарним организацијама и другим корисницима хуманитарне помоћи, као и у друге оправдане сврхе.

Уништавање одузете робе

Члан 66.

Одузета роба чија продаја није могућа, односно чије је уништавање предвиђено посебним прописима, уништава се на начин и под условима који омогућавају ефикасност и безбедност поступања, по коначности решења о одузимању.

Министар може да пропише ближе услове из става 1. овог члана у погледу начина уништавања одређене врсте одузете робе.

Трошкове уништавања робе сноси лице којем је та роба одузета.

Измена и престанак мере

Члан 67.

Решење о изрицању мере из члана 59. став 1. тач. 1) до 4), у поступку инспекцијског надзора се мења, односно укида ако се утврди да су измењени, односно отклоњени разлози за доношење решења, а на основу захтева лица против којег је одређена мера.

У прилогу захтева из става 1. овог члана, достављају се докази, односно предлог доказа о измени, односно престанку разлога за изрицање мере.

На основу захтева из става 1. овог члана, доноси се решење о измени, односно укидању решења о изрицању мере, или закључак о одбијању захтева.

Ако се акт из става 3. овог члана не донесе и не достави подносиоцу захтева у року од 30 дана од дана његовог подношења, сматра се да је захтев усвојен и да је донето решење у складу са тим захтевом.

Решење о изрицању мере престаје да важи по снази закона, протеклом најдужег законског рока за одређену меру.

Покретање поступка инспекцијског надзора

Члан 68.

Инспекцијски надзор у смислу овог закона врши се по службеној дужности, и започиње предузимањем прве радње тржишног инспектора у поступку инспекцијског надзора.

Пријаве повреде закона, односно друге информације, дојаве, поднесци и захтеви поднети ради предузимања инспекцијског надзора, имају дејство иницијативе за покретање поступка, а подносиоци тих иницијатива, немају својство странке у поступку који се може покренути на основу те иницијативе.

Контрола се врши на основу службеног налога овлашћеног лица, који нарочито садржи податке о поступајућем тржишном инспектору, време, односно период контроле, као и ближе подручје и предмет контроле.

Записник

Члан 69.

О свим радњама у поступку инспекцијског надзора од значаја за утврђивање чињеничног стања, тржишни инспектор саставља записник.

Записник мора бити јасан и читак, и води се у писаном, односно електронском облику.

Изјаве лица у поступку инспекцијског надзора, као и примедбе на садржину записника, дају се у посебном документу, који потписује давалац изјаве.

О питањима која нису од непосредног значаја за утврђивање чињеничног стања, тржишни инспектор саставља службену белешку.

Копија записника се издаје странци одмах по окончању радње у поступку, а ако то није могуће, најкасније у року од три дана од дана извођења радње у поступку.

Дигитализација списа предмета

Члан 70.

Списи предмета инспекцијског надзора, као и поједине исправе у списима (записник, изјаве, копије документације која је предмет надзора и сл.) могу да се воде у облику електронског документа у складу са законом који уређује електронски документ.

Обезбеђење доказа

Члан 71.

Ради обезбеђења доказа, тржишни инспектор може привремено одузети одређене предмете (ствари, опрему, исправе и сл.), који су у непосредној вези са утврђивањем чињеничног стања у поступку инспекцијског надзора, и то до извођења доказа на основу одузетог предмета, а најдуже до окончања поступка. О обезбеђењу доказа доноси се закључак, против којег је допуштена посебна жалба која не прекида ток поступка.

Рок за доношење решења**Члан 72.**

Ако утврди повреду закона, тржишни инспектор ће донети и доставити решење у складу својим овлашћењем, у року од пет дана од дана предузимања, односно окончања контроле.

Ако не утврди повреду закона, односно утврди пропусте изузетно малог значаја, тржишни инспектор ће донети закључак о обустави поступка, у року из става 1. овог члана.

Тржишни инспектор може у време и на месту контроле, донети привремено решење, које се укида решењем, односно престаје да важи протеком рока за доношење решења из става 1. овог члана.

Против привременог решења није дозвољена посебна жалба.

Жалба**Члан 73.**

Против решења тржишног инспектора допуштена је жалба министру у року од осам дана од дана пријема.

Решење министра је коначно у управном поступку, и против њега може да се покрене управни спор.

Жалба не одлаже извршење.

Накнада штете**Члан 74.**

Трговац има право на накнаду штете у случају поништавања решења којим је одређена мера, у висини стварне штете, као и трошкова спровођења мере.

Захтев за накнаду штете се може поднети министарству, ради вансудског поравнања.

По захтеву из става 2. овог члана, министарство је дужно да се изјасни у року од 60 дана од дана пријема.

Вансудско поравнање по захтеву из става 2. овог члана, може се закључити на основу процене стручног проценитеља и уз сагласност републичког јавног правобраниоца.

Члан 75.

Новчаном казном од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не води евиденцију промета на потпун и прописан начин (чл. 37);
- 2) продаје робу са неуредном или непрописном декларацијом (чл. 41);
- 3) не истакне цене или не истакне цене на прописан начин (чл. 42);
- 4) ако не истакне радно време (чл. 44);
- 5) не истакне пословно име или не истакне основне податке о продајном објекту (чл. 43);
- 6) ако се не придржава означеног радног времена, односно ако радно време одреди супротно оквирном радном времену (чл. 44);
- 7) не достави податке са садржајем, на начин и у року из чл. 49. овог закона.

За радње из става 1. казниће се физичко лице или одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000,00 до 50.000,00 динара.

За радње из става 1. казниће се предузетник новчаном казном од 10.000,00 до 200.000,00 динара.

Члан 76.

Новчаном казном од 500.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) обавља даљинску трговину на мало супротно одредби члана 17. овог закона;
- 2) обавља трговину личним нуђењем супротно одребама чл. 18, 19 и чл. 20. ст. 3. овог закона;
- 3) обавља осталу трговину на мало ван продајног објекта, на месту које није одређено или одобрено актом надлежног органа локалне самоуправе (чл. 20. ст. 2);
- 4) обавља делатност робне берзе, сајма, организатора осталих привредних изложби и традиционалних манифестација, пијаци, велетржнице, јавног недметања или аукцијске куће, супротно чл. 22. до 28. овог закона;
- 5) не поседује одговарајуће исправе које прате робу на прописан начин (чл. 35);
- 6) ако не поштује одлуку Владе о ценама из чл. 36 ст. 5;
- 7) не води евиденцију промета (чл. 37);
- 8) обавља трговину пољопривредним производима и домаћим животињама супротно прописаним условима (чл. 38);
- 9) употребљава државна обележја без одобрења (чл. 39)
- 10) употребљава ознаке посебног својства супротно чл. 40. овог закона;
- 11) продаје робу без декларације (чл. 41);
- 12) ако нуди робу, односно услуге са нарочитим продајним подстицајима супротно чл. 45. овог закона;
- 13) не поштује привремене мере заштите тржишта у складу са чл. 47. овог закона;
- 14) ако обавља недозвољену шпекулацију (чл. 52);
- 15) ако организује, обавља, рекламира и подстиче пирамидалну трговину (чл. 53).
- 16) ако поступи супротно мери забране промета одређене робе, односно вршења одређене услуге (чл. 61);

17) ако поступи супротно мери привременог затварања продајног објекта (чл. 62).

За радње из става 1. казниће се физичко лице или одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара.

За радње из става 1. казниће се предузетник новчаном казном од 50.000,00 до 500.000,00 динара.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, правном лицу се може изрећи и заштитна мера обављања одређене делатности у трајању од шест месеци до две године, као и заштитна мера јавног објављивања пресуде.

Уз прекршајну казну из става 2. овог члана, одговорном лицу у правном лицу се може изрећи заштитна мера забране да врши одређене послове у трајању од три месеца до једне године.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, предузетнику се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до две године

Члан 77.

Новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара казниће се физичко лице ако:

- 1) обавља промет робе/услуга, а нема својство трговца (чл. 11 и чл. 30.);
- 2) обавља трговину личним нуђењем супротно чл. 19. овог закона.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, физичком лицу се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до две године.

Х ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 78.

До почетка рада Центра за развој трговине, послове Центра обавља министарство.

Члан 79.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) Закон о трговини („Службени лист СРЈ“ бр. 32/93, 50/93, 41/94, 29/96 и 37/2002 – др. закон и „Службени гласник РС“ бр. 101/2005 – др. закон и 85/2005 – др. закон);

2) Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“ бр. 39/96, 20/97, 46/98, 34/2001 – др. закона, 80/2002 – др. закон и 101/2005 – др. закон);

3) Закон о ценама („Службени гласник РС“ бр. 79/2005).

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона, осим одредаба које су у супротности са овим законом.

Члан 80.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењиваће се почев од 1.01.2011. године.